

**Mörbylånga
kommun**

Dokumentansvarig

Jonas Jansson, 0485-471 25
jonas.jansson@morbylanga.se

Handbok

Dokumentkategori

- ☐ Författningssamling
- ☒ Övergripande styrdokument
- ☐ Verksamhetseget dokument

Dokumentkoppling

Mörbylånga kommuns Kulturstrategi
Mörbylånga kommuns Näringslivsstrategi

STRATEGI

Datum
2016-12-16

Beslutande
Kommunfullmäktige
§ 45/2017

Giltighetstid
2017--tillsvidare

Sida
1(5)

Dnr
2016/000945-017

Beteckning
MBLAFS 2017:2

Aktualitetsprövning/revidering senast
2021

Strategi för utveckling av södra Öland

Sammanfattning

Beredningens huvudförslag är en särskild satsning på landsbygdsutveckling som ny egen verksamhet. En landsbygdsutvecklare ska svara för intern samordning inom de kommunala verksamheterna samt arbeta nära sockenföreningar och andra lokalt aktiva och engagerade. Samverkan, dialog och informationsutbyte är här som i andra sammanhang nyckelfrågor. Det är viktigt att ha ett helhetsperspektiv för att kunna värdera olika besluts konsekvenser också för det som händer på Sydöland.

Närtrafiken ska utvecklas och vi måste arbeta med boende- och planfrågor på både kort sikt när det gäller lösningar för senior- eller trygghetsboenden och på längre sikt för att generellt kunna erbjuda attraktiva boendelösningar. Vi ska ta fasta på de värden som redan finns, våra prioriterade områden, om möjligt utveckla dessa som till exempel i hamnfrågorna samt förbättra service och logistik runt våra besöksmål. Mörbylånga kommuns kultur- och näringslivsstrategier samverkar på många sätt med denna strategi för landsbygdsutveckling.

Bolag med särskild vinstutdelningsbegränsning är ett intressant alternativ för lokalt ägande av olika verksamheter. Att nå ända dit är en process och landsbygdsutvecklaren får här som i andra sammanhang en nyckelroll.

Inledning

I ett möjligt framtidsscenario tar kommunen fasta på och samverkar med de starka lokala krafter som till stor del bär samhället framåt idag. Det är framförallt etableringen av den nya verksamheten landsbygdsutveckling som visar att kommunen har ambitioner också för sin landsbygd. Landsbygdsutvecklaren är länken mellan kommunen och de lokala aktörerna och svarar för samordning av kommunala insatser med utgångspunkt i ett helhetsperspektiv.

Kommunen har en stödjande och samordnande roll och bistår i det lokala arbetet med att söka externa resurser, också sådana resurser som kan sökas i ett långsiktigt perspektiv. Kommunstyrelsen kommunicerar med företag, föreningar och organisationer via sitt föreningsråd, kulturråd och näringslivsråd. I den stödjande rollen ingår ansvar för grundläggande infrastruktur, här tolkat som olika boendelösningar, vatten och avlopp, vägar och kommunikationer samt fortsatt fiberutbyggnad.

Marknadsföring, eller exponering av södra Öland och de möjligheter som finns där, är samordnad och konsekvent. Landsbygdsutvecklaren har även här en nyckelroll och är ett nav mellan bygden och olika kommunala verksamheter. Turismorganisationen är en viktig aktör med fokusområden som är direkt applicerbara på södra Öland.

Vi har rika kultur- och naturvärden i kommunen och är på det klara med att dessa också utgör starka besöksskäl. I samspel med turismorganisationen förbättrar vi service och logistik runt besöksmålen och använder attraktiviteten som besöksmål också för att vidareutveckla lokalsamhället.

Integrationsarbetet fortsätter att vara en viktig faktor för samhällsutvecklingen. Det är ytterst Migrationsverkets behov av samarbete som reglerar omfattningen av de insatser som måste göras i kommunerna. I Mörbylånga är vi på det klara med vilken betydelse som integrationsarbete och närvaron av nyanlända innebär också för Sydöland.

Efter en aktualitetsprövning utgör de lokala utvecklingsplanerna en grund för fortsatt arbete. Ett lokalt utvecklingsbolag med särskild vinstutdelningsbegränsning öppnar möjligheter för lokalt ägande och drift av de olika verksamheter som utvecklingsplanerna resulterat i.

I det följande redovisas de slutsatser och synpunkter som beredningen successivt har formulerat under sitt arbete. Punkterna återfinns i betänkandet men har också lyfts över i ett särskilt strategidokument för ökad tydlighet.

Landsbygdsutveckling

- Mörbylånga kommuns satsning på kommunalsutveckling ska permanentas och lyftas fram som det nya verksamhetsområdet landsbygdsutveckling samt ges ett eget anslag i budget 2018 och framåt. En befattning som landsbygdsutvecklare inrättas under 2017 inom kommunstyrelsens förvaltning.
- Förutsättningarna för landsbygdsutveckling i de södra och östra kommundelarna ska värderas i planering och i förhållande till beslut som fattas.
- Uppdrag och mandat till landsbygdsutvecklaren ska vara tydligt formulerade.
- Den nya funktionen ska ges möjlighet till att föra en kontinuerlig dialog i kommunstyrelsens föreningsråd, kulturråd och näringslivsråd
- Projektformuleringar och extern finansiering gällande landsbygdsutveckling ska förberedas inför ett eventuellt kommande landsbygdsprogram från 2021.

Stiftelsen och bolag med vinstutdelningsbegränsning

- Kommunstyrelsen tar nödvändiga initiativ för att upplösa Mörbylånga kommuns Näringslivspolitiska Stiftelse.
- Enligt stiftelsens stadgar ska vid en upplösning av stiftelsen, de behållna tillgångarna överlämnas till Mörbylånga kommun. Dessa medel ska öronmärkas för utveckling av Sydöland.
- Aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning även kallat (svb)-bolag, kan utgöra ett användbart redskap i utvecklingsarbetet om det finns ett lokalt intresse. Finns ett sådant intresse ska kommunen vara behjälplig med att starta företaget.
- Ett lokalt utvecklingsbolag ägs av boende på Sydöland och ska verka för bygdens utveckling. Aktiebolagslagen garanterar att bolagets eventuella överskott återinvesteras i lokalsamhället.
- Styrelsen i det lokala utvecklingsbolaget utgör också styrgrupp för det lokala utvecklingsarbetet.
- Företrädare för Kiladalens Utveckling AB (svb), bjuds in under första halvåret 2017, till en gemensam träff med kommunen och sockenföreningarna på Sydöland.

Samverkan

- Många verksamhetsdelar kan bidra till en positiv utveckling men trådarna måste knytas samman. Turismorganisationens fortsatta arbete är viktigt också för en utveckling av Sydöland.
- Fågelskådning bör på ett tydligt sätt vara en del i marknadsföringen av södra Öland. Hur detta ska göras utformas rimligen i en samverkan med SOF/Birdlife Sverige.
- Sportfiskets erbjuder möjligheter, inte minst som besöksanledning. Sportfiskets högsäsong inträffar när det råder lågsäsong för övrigt. Fisken och fisket är en resurs för hela Öland och därför bör former för dialog skapas till det organiserade sportfiskets företrädare.
- Kommunen ska utreda och förtydliga på vilket sätt olika skyddsintressen är hindrande för en utveckling av Sydöland som stöd för en dialog med berörda myndigheter.

Infrastruktur

- För att Sydölands befolkningsutveckling ska kunna vända är det mycket viktigt att det finns olika boendalternativ, arbetsmöjligheter och tillgång till både kommunal som kommersiell service på överkomliga avstånd och helst också lokalt (från översiktsplanen).
- Beredningen erinrar om Näringslivsberedningens synpunkt: Mörbylånga kommun måste ta ett samlat grepp om infrastrukturfrågorna, tydliggöra ansvar och uppdragsdirektiv samt ta fram en övergripande infrastrukturplan som också tillgodoser förbättringar på landsbygden.
- En sådan plan är vid sidan av översiktsplan och VA-plan, ett styrdokument för samhällsplanering. Det förtjänar att framhållas att de processer som behandlas i den här typen av planer dock ofta är mycket långsiktigt syftande.
- Det ska vara ett prioriterat mål för Mörbylånga kommun att utveckla närtrafiken. Åtgärder ska vidtas så att vi får en tätare närtrafik morgon och kväll samt en anropsstyrd trafik som fungerar.
- När bredbandsstrategin revideras ska ambitionsnivån gällande utbyggnaden inte sänkas.

Boende/lokalfrågor

- För att Sydölands befolkningsutveckling ska kunna vända är det mycket viktigt att det finns olika boendalternativ, arbetsmöjligheter och tillgång till både kommunal som kommersiell service på överkomliga avstånd och helst också lokalt (från översiktsplanen).
- Det är kommunstyrelsens ansvar att aktivera planarbetet och beställa detaljplaner.
- Kommunen ska under 2017 ta initiativ för att säkerställa att ett senior- eller trygghetsboende skapas på Sydöland. I budgetbeslutet från kommunfullmäktige i november 2016, finns också ett uppdrag för kommunchefen att senast den 1 juni 2017, redovisa ett förslag till trygghetsboende i Södra

Möckleby. Uppdraget inkluderar även att undersöka om Alungårdens lokaler och befintliga servicelägenheter kan användas i förslaget.

- Kommunstyrelsen ska vidta nödvändiga åtgärder för att lösa de lokalproblem som för närvarande utgör ett hinder för etablering av ett kulturcentrum i Södra Möckleby, alternativt omlokalisering av det kommunala förrådet.
- Rutinerna för hur förvaltningen arbetar med uthyrning av lokaler ses över.

Besöksnäring

- Beredningen föreslår att kommunen i avseende på badplatserna, i första hand utgår från det beslutade inriktningsmålet samt för övrigt anlägger en principiell syn på badplatser, som till exempel geografisk spridning, tillgänglighet, hygien, standard och frågor kopplade till badvattnets kvalitet.

Prioriterade områden eller frågor

- Genom världsarvet Södra Ölands odlingslandskap har Öland goda förutsättningar att skapa en kulturarvsprofilering inom regionen. Beredningen hänvisar till kulturstrategins inriktningsmål om det särskilda ansvaret för kulturområdet kulturarv.
- Grönhögens hamn ska återta sin ställning som en prioriterad hamn. Budgetmedel som har fått omprioriteras till andra ändamål ska återställas och planerade åtgärder genomföras så snart som möjligt.
- Kommunen ska med utgångspunkt från ett helhetsperspektiv, tydliggöra hamnarnas roll och vilken utveckling av dessa som skulle kunna vara möjlig att bidra till.
- Förvaltningen och turismorganisationen ska arbeta med hamnfrågor också med utgångspunkt i ett turistperspektiv.
- Med utgångspunkt från integrationsarbetets omfattning ska kommunen sträva efter att verksamheter och aktiviteter som ingår i integrationsprocessen lokaliseras söder om Mörbylånga, nära nyanländas boende.